

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)

โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก

พ.ศ. 2552

อาศัยอำนาจตาม ข้อ 7 และข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าปัจจุบันของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พ.ศ. 2552 กระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า ‘ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก พ.ศ. 2552’

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอบรมเพิ่มพูนความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และให้มีการปฏิบัติหน้าที่ในหมู่บ้านหรือชุมชนในการกิจซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

(1) การดูแลผู้สูงอายุ และความปลอดภัย

ก. การสำรวจหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบ

ข. การให้คำแนะนำการไปฝ่ากรุงศรีฯ

ค. การดูแลผู้สูงอายุ ความปลอดภัย ของผู้สูงอายุ

(2) การสร้างเด็กไทยในอนาคต

ก. น้อมแม่ สายใยรักแห่งครอบครัว การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ตั้งแต่แรกเกิดถึงหกเดือน

ข. การส่งเสริมการเด่นท่านให้กับเด็ก

ค. การประเมินสุขภาพเด็ก และส่งเสริมพัฒนาเด็ก

(3) การดูแลผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ก. การสำรวจและประเมินสุขภาพผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ข. การจัดทำแผนหรือกิจกรรมพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการร่วมกับชุมชน

ค. การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ง. การดำเนินกิจกรรมชุมชนผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ข้อ 4 ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอบรมเพิ่มพูนความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่ ในหมู่บ้านหรือชุมชน ตามความจำเป็นหรือสภาพปัญหาของชุมชน ตามช่วงปฏิทินการรณรงค์ของกระทรวงสาธารณสุข เช่น

(1) อุบัติเหตุในชุมชน ช่วงเดือนเมษายน

- ก. การจัดเวทีในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อมาตราการทางสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในชุมชน
- ข. การให้บริการประชาชนในจุดตรวจริเวณถนนสายต่าง ๆ เช่น การตรวจวัดความดันโลหิต ชีพจร การนวดเพื่อสุขภาพ
- ค. การจัดกิจกรรมรณรงค์ในหมู่บ้าน
- ง. การประชาสัมพันธ์การห้ามจำหน่ายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี การโกร泾์เหตุฉุกเฉินหมายเลข 1669

(2) การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน ช่วงเดือนพฤษภาคม

- ก. การรณรงค์คืนหาผู้ป่วยรายใหม่
- ข. อสม. นำข้อมูลจากการรณรงค์ ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนผ่านเวทีชาวบ้าน หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน ฯลฯ
- ค. การจัดทำแผนชุมชนร่วมกับเครือข่าย

(3) ภาวะโลกร้อน ช่วงเดือนมิถุนายน

- ก. จัดกิจกรรมรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน เช่น การปลูกต้นไม้ และอื่นๆ
- ข. การจัดทำแผนชุมชนหรือกิจกรรมการเฝ้าระวัง ป้องกันและลดภาวะโลกร้อน

(4) การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน ช่วงเดือนกรกฎาคม

- ก. จัดกิจกรรมรณรงค์เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน
- ข. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลชุมชน
- ค. การใช้มาตรการทางสังคมในการป้องกันยาเสพติด
- ง. นัดกรรมการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดในชุมชน

(5) โรคหัวใจ ช่วงเดือนกันยายน

- ก. จัดกิจกรรมออกกำลังกายต่อต้านโรคหัวใจ
- ข. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลชุมชน
- ค. การกำหนดจุดหมายปลายทาง มาตรการทางสังคมตามความคิดริเริ่มของ อสม. และชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคหัวใจ

(6) อื่น ๆ ตามสภาพปัญหาของชุมชน

ข้อ 5 ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ร่วมกันจัดทำแผน / ผลปฏิบัติการของ อสม. ในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ตามแบบ มบ.1 และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในแต่ละเดือน

ข้อ 6 เมื่อ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแล้วให้นำทึกข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลและเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

- (1) บันทึกข้อมูลหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- (2) บันทึกข้อมูลการคูณและการเกิดทารกตามอายุครบห้าปี
- (3) บันทึกข้อมูลผู้สูงอายุ
- (4) บันทึกข้อมูลผู้พิการ

ตามแบบบันทึกข้อมูล

ข้อ 7 ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกคนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแบบ อสม. 1 ส่งให้ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม. ที่ได้รับมอบหมายภายในวันที่ 25 ของเดือน

ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม. ที่ได้รับมอบหมายรวบรวมผลการดำเนินงานของ อสม. ตามแบบ อสม. 1 ส่งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตามที่กำหนด

ข้อ 8 ให้ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขในระดับหมู่บ้านหรือระดับชุมชนรวบรวมผลการดำเนินงานจากแบบรายงาน อสม.1 และจัดทำแบบรายงาน มบ. 1 ส่งให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสาธารณสุขตามกำหนดเป็นประจำรายวันที่ 25 ของทุกเดือน

ข้อ 9 ให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสาธารณสุขร่วมกับประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระดับตำบล รับรองผลการปฏิบัติงานของ อสม. แต่ละบุคคลในแบบ อสม. 1

ข้อ 10 ให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสาธารณสุขแต่ละระดับรายงานผลการปฏิบัติงานของ อสม. ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก ที่จังหวัดกำหนดไว้

ข้อ 11 ให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา

ประกาศ ณ วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2552

(นายประษฐ บุญยงค์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข